

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการศึกษา

รูปแบบการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาเรื่อง “การพึ่งพาตนเองของแรงงานในชุมชนบางขุน จังหวัดนนทบุรี” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณเพื่อทราบว่าแรงงานในชุมชนบางขุน จังหวัดนนทบุรีมีส่วนร่วมในโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่รัฐบาลได้จัดสรรให้และสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่โดยพึ่งพาตนเอง โดยใช้วิธีการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ การศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ รายงาน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ข้อมูลโครงการหรือบริการหรือกิจกรรมต่างในชุมชนบางขุน ข้อมูลด้านแรงงานและการสำรวจสถิติแรงงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เอกสารประกอบการสัมมนา บทความ วิชยานิพนธ์และสารนิพนธ์ สิ่งตีพิมพ์

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Research) โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในชุมชนบางขุน จังหวัดนนทบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร คือ คริวเรือนในหมู่ 1 บ้านบางขุน ตำบลบางขุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 191 คริวเรือน จำนวนราษฎรทั้งหมด 486 คน เลือกกกลุ่มตัวอย่างโดยขอความร่วมมือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนเป็นผู้แจกแบบสอบถามให้หัวหน้าคริวเรือนผู้แทนซึ่งทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี คริวเรือนละ 1 ชุด เก็บตัวอย่างได้ทั้งหมด 135 คริวเรือน (ร้อยละ 70.68 ของประชากร)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามได้ดัดแปลงมาจากการพัฒนาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งแบบสอบถามนี้ออกมาเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้โดยเฉพาะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชนในชุมชนบางขุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยแบ่งคำถาม คือ

- เพศ
- อายุ
- การศึกษา
- สถานภาพการสมรส
- อาชีพ
- รายได้
- สถานภาพในครอบครัว

ส่วนที่ 2 การเข้าถึงบริการในชุมชนที่ประกอบด้วยคำถาม

- การรับรู้ข้อมูลของโครงการหรือบริการกิจกรรมที่รัฐบาลจัดสรร
- การนำโครงการที่รัฐบาลจัดสรรมาใช้ประโยชน์ได้
- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน
- การสนับสนุนทางสังคม

ส่วนที่ 3 ความสามารถในการพึ่งตนเอง ประกอบด้วยคำถาม

- การมีสุขภาพอนามัยที่ดี
- การมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ
- การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ
- สัมพันธภาพและความอบอุ่นในชุมชน/ครอบครัว

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. ประสานงานกับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนเพื่อเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนหมู่ 1 ชุมชนบางขุน จังหวัดนนทบุรี

2. ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางขนุนเป็นผู้แจกและเก็บแบบสอบถามจากแรงงานในชุมชนบางขนุน โดยระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2549-1 กันยายน พ.ศ. 2549

3. สัมภาษณ์ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำชาวบ้านที่ประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางขนุน หมู่ 1 ชุมชนบางขนุน จังหวัดนนทบุรี จำนวน 2 คน โดยสัมภาษณ์แบบเจาะลึกปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางขนุนในการบริหารโครงการหรือบริการกิจกรรมที่จัดสรรให้แรงงานในชุมชนบางขนุนและผู้นำชาวบ้านตามแบบสอบถาม ซึ่งในการสัมภาษณ์ทั้ง 2 ท่าน เป็นลักษณะพูดคุยแบบเป็นกันเองเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นและให้แนวคิดต่าง ๆ โดยในวันที่สัมภาษณ์วันที่ 1 กันยายน 2549

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามจัดคำตอบเป็นกลุ่มและให้รหัสคำตอบ จัดทำคู่มือลกรหัส ผู้ศึกษาลกรหัสและบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามลงในแบบรหัส (Coding Sheet) และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Sciences) หรือ SPSS เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติ สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต และไคสแควร์ โดยใช้เกณฑ์ตัดสินด้วยค่าไคสแควร์น้อยกว่า 0.05 ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์กัน

เกณฑ์การวัดระดับการเข้าถึงบริการและการพึ่งตนเอง คำถามมาตรวัดระดับแบบประเมินค่า (Rating Scale) โดยแบ่งคำตอบออกเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย จากคะแนนของคำตอบให้นำน้ำหนักคะแนน ดังนี้

มาก ให้คะแนน 3

ปานกลาง ให้คะแนน 2

น้อย ให้คะแนน 1

โดยมีเกณฑ์ของค่าเฉลี่ยจากคะแนนที่ใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็นระดับ ดังนี้

1.00-1.66 หมายถึง มีการเข้าถึงบริการและสามารถพึ่งตนเองในระดับน้อย

1.67-2.33 หมายถึง มีการเข้าถึงบริการและสามารถพึ่งตนเองในระดับปานกลาง

2.34-3.00 หมายถึง มีการเข้าถึงบริการและสามารถพึ่งตนเองในระดับมาก

โดยการคำนวณหาอันตรภาคชั้น (Class Interval) เพื่อหาความกว้างในแต่ละชั้น
ซึ่งใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{3-1}{3} \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

การนำเสนอผลการศึกษา

เสนอข้อมูลในรูปแบบพรรณนาเพื่อสรุปผลการศึกษาที่ได้ตามตารางประกอบ